

ACATISTUL SFANTULUI GRIGORIE DASCALU

(22 iunie)

Rugaciunile incepatoare, apoi

Condacul 1

Purtatorului de Dumnezeu Grigorie, ierarhul lui Hristos, prinos de multumire ii aducem, noi nevrednicii. Celui ce a fost slujitor al adevarului, dascal al invataturii celei mantuitoare si talcuitor al scrierilor Sfintilor Parinti, sa-i cantam cu bucurie din adancul inimii: Bucura-te, Sfinte Grigorie, Ierarhe Preaintelepte! (sau: Bucura-te, Sfinte Ierarhe Grigorie, dascal al inteleptelor invataturi!)

Icosul 1

Din tinerete ai fost ales sa urmezi Domnului si sa implinesti cele placute Lui, caci de nimic din cele pamantesti nu ti-ai lipit inima, dorind calea care duce catre Imparatia cerurilor. Pentru aceasta iti aducem aceasta cantare:

Bucura-te, odrasla de neam binecuvantat;

Bucura-te, cuget curat si plin de bucurie duhovniceasca;

Bucura-te, cel ce ai primit la botez numele Purtatorului de biruinta, Gheorghe;

Bucura-te, dar sfintit familiei tale;

Bucura-te, mangaierea bunilor tai parinti;

Bucura-te, copilarie ocrotita de sfintii ingeri;

Bucura-te, ca ai crescut sub adumbrirea Duhului Sfant;

Bucura-te, ca Sfanta Fecioara ti-a fost acoperamant;

Bucura-te, ca sfintii ti-au fost ocrotitori;

Bucura-te, ca de tanar ai pornit spre nevointa;

Bucura-te, ca Hristos a voit sa locuiasca in fiinta ta;

Bucura-te, ca ai urmat calea ingereasca;

Bucura-te, Sfinte Grigorie, Ierarhe Preaintelepte!

Condacul al 2-lea

Daca ai plecat din casa parinteasca cu binecuvantare si ai intrat in obstea fratilor si monahilor din Lavra Neamtului, sub ocrotirea Maicii Domnului si povatuirea Sfantului Paisie, acolo ai cautat neincetat sa urmezi pravila sfanta si sa te hranesti din pilda de viata a parintilor imbunatatiti, cantand lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul al 2-lea

De la inceputul vietii calugaresti intrarandu-te cu ascultarea si smerita cugetare, Parinte Grigorie, ai urcat din treapta in treapta catre intelegerea tainelor credintei in Hristos, descoperind noi sensuri ale transfigurarii si indumnezeirii, pentru care iti aducem aceste laude:

Bucura-te, doritor de dumnezeiasca nevointa;
Bucura-te, implinitor al pravilei calugaresti;
Bucura-te, ravnitor pentru invatatura cea dreapta si mantuitoare;
Bucura-te, iubitor de intelepciune duhovniceasca;
Bucura-te, desavarsire a chipului ingeresc;
Bucura-te, intaiule intre ucenicii marelui Paisie;
Bucura-te, ca te-ai pregatit in scoala duhovniceasca de la Neamt;
Bucura-te, ca placerile trupesti le-ai supus duhului;
Bucura-te, talcutor de texte patristice;
Bucura-te, cunoscator si implinitor a scrierilor filocalice;
Bucura-te, iscusit lucrator in via Domnului;
Bucura-te, cel ce te-ai adaptat din izvorul intelepciunii si al Sfintelor Scripturi;
Bucura-te, Sfinte Grigorie, Ierarhe Preaintelepte!

Condacul al 3-lea

Cu totul urmand Domnului fericite, parinte Grigorie, ai risipit norii ispitelor si grijile lumesti; cu smerenie ai ales a te nevoi cu postul si rugaciunea, iar inima si gandul nici cum nu le-ai departat de la Hristos, Caruia i-ai cantat: Aliluia!

Icosul al 3-lea

Vazandu-ti Sfantul Paisie al Neamtului agoniseala carturareasca, te-a randuit in ceata monahilor talcutori ai scrierilor filocalice, pe care i-ai uimit cu intelepciunea ta, iluminata de Duhul Sfânt. Impreuna cu ei ai lucrat la imbogatirea tezaurului de scrieri duhovnesti, pentru care iti cantam unele ca acestea:

Bucura-te, parinte plin de har si intelepciune;
Bucura-te, omul lui Dumnezeu si credincioasa sluga;
Bucura-te, genunchi plecat la rugaciune si minte inaltata la cer;
Bucura-te, cel ce in lacrimi de umilinta ti-ai scaldat sufletul;
Bucura-te, cel ce te-ai hranit din ospatul mantuirii;
Bucura-te, pilda vie monahilor ravnitori;
Bucura-te, cel ce ti-ai pazit mintea de ganduri viclene;
Bucura-te, cel ce ti-ai impodobit simtirile cu smerita cugetare;
Bucura-te, cel ce ti-ai croit drum de lumina prin hatiusul faradelegilor;
Bucura-te, verhovnic intelept in ceata monahilor;
Bucura-te, faclierul simtitoarelor deprinderi;
Bucura-te, cel ce ai dobandit rugaciunea inimii;
Bucura-te, Sfinte Grigorie, Ierarhe Preaintelepte!

Condacul al 4-lea

De lumina Sfantului Duh fiind luminat, Sfinte Grigorie, cu indrazneala te-ai ridicat impotriva incepatoriilor si stapanitorilor faradelegilor acestui veac inselator si, izgonind mestesugirile diavolesti, ai lucrat, intru nerautatea inimii, virtutile crestinesti, cantand Atotputernicului Dumnezeu: Aliluia!

Icosul al 4-lea

Ostenindu-te la talmacirea scrierilor filocalice, dreapta credinta s-a intarit in inima ta, sfinte, dar ai varsat din mireasma stiintei mantuitoare pe care ai dobandit-o, si in sufletele celor insetati dupa viata curata, placuta lui Dumnezeu, de aceea iti aducem, cu multumire, aceste laude:

Bucura-te, semanator al dumnezeiestilor invataturi;
Bucura-te, luminator al oamenilor credinciosi;
Bucura-te, minte plina de intelepciune dumnezeiasca;
Bucura-te, icoana insufletita de viata cea fara de prihana;
Bucura-te, casa de lumina din lumina lui Hristos;
Bucura-te, slujitorul cel statornic al Prea Sfintei Treimi;
Bucura-te, partas la lucrarea de mantuire a crestinilor;
Bucura-te, aducator de pace in sufletele celor tulburati;
Bucura-te, chivot al darurilor dumnezeiesti;
Bucura-te, ostenitor in raspandirea scrierilor sfinte;
Bucura-te, carturar desavarsit si traitor al filocaliei;

Bucura-te, casnic al lui Dumnezeu si prieten al sfintilor;
Bucura-te, Sfinte Grigorie, Ierarhe Preaintelepte!

Condacul al 5-lea

Dupa o vreme ai parasit scoala duhovniceasca de la Neamt, minunate Parinte, si te-ai salasluit in Manastirea Caldarusani pentru a o intari si innoi. Intampinand si aici ispite si greutati nu te-ai despartit de dragostea stapanului Hristos, cantand neincetat: Aliluia!

Icosul al 5-lea

Rugaciunea curata si smerita cugetare ai dobandit, parinte Grigorie, in ascultarea randuita tie de Biserica. Caci, avand dar de la Dumnezeu, nu ai incetat a inmultii talantul dat tie si cu osardie ai lucrat la traducerea cartilor sfinte si ai tiparit Vietile Sfintilor, placuti lui Dumnezeu. De aceea, noi cei ce ne imbogatim sufleteste de pe urma ostanelilor tale, cu bucurie iti cantam:

Bucura-te, cel impodobit de Hristos cu nenumarate daruri;
Bucura-te, cel ce ai inmultit talantii saditi in sufletul tau;
Bucura-te, cel ce ai multumit pururea lui Dumnezeu pentru darurile primite;
Bucura-te, cel ce te-ai adaptat din apa vietii izvorata din Duhul Sfânt;
Bucura-te, vistierie de daruri dumnezeiesti;
Bucura-te, bogatie duhovniceasca impartita credinciosilor;
Bucura-te, limpede cugetare a inaltei teologii;
Bucura-te, cel ce primești in dar si in dar daruiești;
Bucura-te, invatatorul cel nemitarnic al adevarului;
Bucura-te, povatuitorul credinciosilor catre desavarsire;
Bucura-te, podoaba Tarii Romanesti si lauda Caldarusanilor;
Bucura-te, Sfinte Grigorie, Ierarhe Preaintelepte!

Condacul al 6-lea

Cautand, Ghica Voievod, monah carturar si luminat pentru cinstea de Mitropolit al Tarii Romanesti a fost inspirat de Duhul Sfânt sa te cheme la aceasta inalta demnitate a Bisericii, pe care ai primit-o cu smerenie, cantand iui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul al 6-lea

Trimis al lui Hristos si urmas al apostolilor te-ai aratat misiunii incredintata de Biserica, Ierarhe Grigorie, caci, desi timpurile erau vitrege, ai infruntat cu barbatie intunecarea lor si ai inceput cu pricepere si rabdare sa reinnoiesti Mitropolia Tarii Romanesti si sa aduci pace si liniste in inimile pastoritilor tai de la care primeste cantarea aceasta:

Bucura-te, cel ce prin descoperire dumnezeiasca ai fost chemat la arhierie;

Bucura-te, Mitropolit si dascal al Bisericii din Tara Romaneasca;

Bucura-te, iubitor de intelepciune si teolog iscusit;

Bucura-te, pastorul cel bun si cap sfintit al Bisericii lui Hristos;

Bucura-te, gura din care izvoraste dulceata dumnezeiestilor invataturi;

Bucura-te, toiag pastoresc in care se sprijina poporul cel incercat;

Bucura-te, Mitropolit bland si fara prihana;

Bucura-te, sarea pamantului romanesc si lumina Bisericii lui;

Bucura-te, intemeietor de scoala romaneasca;

Bucura-te, innoitor al pravilelor bisericesti;

Bucura-te, dascal al sfintelor invataturi;

Bucura-te, aparator al poporului asuprit;

Bucura-te, Sfinte Grigorie, Ierarhe Preaintelepte!

Condacul al 7-lea

Dascal te-a numit pe tine poporul cel binecredincios, Sfinte Parinte, ca intru toate ai fost pilda invatand cu fapta si cu cuvantul cele placute lui Dumnezeu, caruia ii cantam: Aliluia!

Icosul al 7-lea

Mare aparator al dreptei credinte si al poporului asuprit te-ai aratat, Sfinte Ierarhe Grigorie, incat ritorii mult graitori nu pot sa spuna multimea invataturilor si faptelor savarsite de tine in misiunea de Arhipastor incredintata tie de la Dumnezeu. De aceea, minunandu-ne de darurile pe care El le-a sadit in fiinta ta, te laudam zicand:

Bucura-te, cel ce ai intarit Mitropolia Ungrovlahiei;

Bucura-te, raza care ai risipit intunericul necunostintei;

Bucura-te, izvor sfintit din care se adapa turma cea cuvantatoare;

Bucura-te, pastorul cel bun, cel ce ti-ai pus sufletul pentru oi;

Bucura-te, indelung-patimitorule pentru adevar;

Bucura-te, parinte fara de rautate si chivernisitor al virtutilor;
Bucura-te, marturisitor al Ortodoxiei si chip al blandetilor;
Bucura-te, inima mistuita de dumnezeiescul dor;
Bucura-te, floare inmiresmata a gradinii romanesti;
Bucura-te, surpatorul simoniei si risipitorul intunericului;
Bucura-te, rugator fierbinte pentru cler si popor;
Bucura-te, vazatorul dumnezeiestilor vedenii;
Bucura-te, Sfinte Grigorie, Ierarhe Preaintelepte!

Condacul al 8-lea

Credinta cea dreapta pazind, calea savarsind, incarcat de fapte bune, cand Preamilostivul Dumnezeu a voit, te-a chemat la Sine, Parinte Ierarhe Preaintelepte, de la cele vremelnice la cele nepieritoare, asezandu-te in ceata Sfantilor Ierarhi, unde te indulcesti de bunatatile cele ceresti, cantand: Aliluia!

Icosul al 8-lea

Pe Dumnezeu a-L vedea "fata catre fata" nu este cu putinta decat in Imparatia cea vesnica si este dat doar celor care au implinit asemanarea cu El. Acest dar ti s-a dat tie, Sfinte Ierarhe Grigorie, de Hristos pe care L-ai slujit cu credinta in viata pamanteasca. De aceea, minunandu-ne de incununarea ta in ceruri si de darurile cu care te-a inzestrat Dumnezeu, iti cantam:

Bucura-te, ca in pace ai plecat din lumea aceasta la ceruri;
Bucura-te, ca sufletul tau a fost primit de Hristos;
Bucura-te, ca Arhiereul cel vesnic S-a recunoscut in chipul tau si in lucrarea ta;
Bucura-te, ca ai fost asezat in ceata Sfantilor Ierarhi;
Bucura-te, ca te desfatezi impreuna cu soboarele de ingeri;
Bucura-te, ca vezi pururea fata lui Hristos pe care L-ai iubit;
Bucura-te, ca de la Dumnezeu daruri alese ai primit;
Bucura-te, ca te-ai intalnit in ceruri cu toti Sfintii romani;
Bucura-te, ca te desfatezi impreuna cu toti Sfintii Bisericii lui Hristos;
Bucura-te, ca prin ele primim hrana cereasca;
Bucura-te, podoaba scumpa poporului celui binecredincios;
Bucura-te, buna mireasma celor cinstitori de sfinti;
Bucura-te, izvor de har si binecuvantare pentru crestini;
Bucura-te, liman duhovnicesc pe care se odihnesc credinciosii;
Bucura-te, lauda monahilor intelepti si bucuria carturarilor;

Bucura-te, raza de lumina pentru tinerii teologi;
Bucura-te, icoana ierarhilor si calauza preotilor;
Bucura-te, carbune aprins din focul Sfantului Duh;
Bucura-te, candela nestinsa in Manastirea Caldarusanilor;
Bucura-te, ca pamantul nu te-a socotit pamant;
Bucura-te, Sfinte Grigorie, Ierarhe Preainteplete!

Condacul al 10-lea

Tot darul cel dumnezeiesc ai primit de la Dumnezeu in ceruri pentru implinirea misiunii tale pe pamant. Caci ai fost pentru pastoritii tai acelasi pentru toti si diferit pentru fiecare, iar Pastorul cel vesnic, Hristos, S-a recunoscut intru tine si faptele tale savarsite in Biserica Sa, unde ai cantat: Aliluia!

Icosul al 10-lea

Niciodata nu se va uita lucrarea ta lasata mostenire Bisericii noastre dreptmaritoare, Sfinte Parinte. Faptele tale de innoire a Bisericii, scrierile filocalice, talmacirile operelor parintesti, tiparirea vietilor sfintilor, vor ramane pururea dar nepretuit pentru calauzirea credinciosilor pe calea mantuirii. Multumind lui Dumnezeu, Cel minunat intru Sfintii Sai, iti aducem aceste laude:
Bucura-te, tezaur duhovnicesc lasat Bisericii noastre dreptmaritoare;
Bucura-te, ctitor de cultura romaneasca si universala;
Bucura-te, talmaci iscusit al scrierilor parintesti;
Bucura-te, ziditor de biserici si manastiri;
Bucura-te, vistierie nesecata a Bisericii;
Bucura-te, sprijinul orfanilor si al vaduvelor;
Bucura-te, tamaduatorul bolilor nevindecate;
Bucura-te, trup de slava inundat de Duhul Sfant;
Bucura-te, luminatorul invataceilor si ajutorul nepriceputilor;
Bucura-te, datator de stiinta si putere;
Bucura-te, stiutorul tainelor dumnezeiesti;
Bucura-te, trandafir al Bisericii romanesti inflorit pentru vesnicie;
Bucura-te, Sfinte Grigorie, Ierarhe Preainteplete!

Condacul al 11-lea

Bucura-te, Ierarhe prelaudate, care te-ai invrednicit sa stai inaintea lui Dumnezeu cel in Treime preacinstit. Roaga-te pentru cei ce cinstesc pe pamant numele tau de vrednica pomenire, ca sa iesim din iuresul ispitelor si al necazurilor si sa putem canta, impreuna cu tine: Aliluia!

Icosul al 11-lea

Cuvintele noastre nu pot cuprinde multimea faptelor tale minunate care le-ai facut si le faci cand chemam numele tau, Ierarhe preamiloastive. Apara si pazeste Biserica noastra si risipeste norii eresurilor si ai primejdiilor ce se ostesc asupra ei, ca sa-ti cantam:

Bucura-te, Sfinte, cinstit in tot pamantul romanesc;
Bucura-te, ca sfintele tale moaste izvorasc tamaduirii;
Bucura-te, ca prin tine primim de la Dumnezeu mare mila;
Bucura-te, surpatorul eresurilor din Biserica Ortodoxa;
Bucura-te, cel ce intaresti credinta dreptmaritoare;
Bucura-te, odor nepretuit al culturii romanesti;
Bucura-te, roua binefacatoare in seceta ispitelor;
Bucura-te, aducator de roada si belsug;
Bucura-te, ajutorul celor lipsiti si bogatia saracilor;
Bucura-te, tamaie bine-primita de Dumnezeu;
Bucura-te, balsam care imprastie toata durerea;
Bucura-te, pavaza celor din primejdii si din necazuri;
Bucura-te, Sfinte Grigorie, Ierarhe Preaintelepie!

Condacul al 12-lea

Daruieste si noua, Sfinte Grigorie, din darurile pe care ti le-a dat Dumnezeu, ca sa putem birui uneltirile vrajmasilor si sa risipim norii cei intunecati ai pacatelor pentru a merge pe calea adevarului si a dreptatii, ca impreuna sa cantam lui Dumnezeu: Aliluia!

Icosul al 12-lea

Laudam nevointele tale, fericite Grigorie, Ierarhe al lui Hristos, cinstim lucrarea ta carturareasca, cantam ravna ta pentru innoirea Bisericii si, privind toate faptele vietii tale care le-ai implinit pe pamant, te rugam sa mijlocesti pentru

mantuirea sufletelor noastre si Imparatiei cerurilor sa ne facem partasi, ca sa te laudam asa:

Bucura-te, ocrotitor al Bisericii stramosesti;
Bucura-te, pazitor al credinciosilor evlaviosi;
Bucura-te, rugator fierbinte pentru poporul romanesc;
Bucura-te, pacea sihastrilor si bucuria monahilor;
Bucura-te, usurinta in marile neazuri ce ne impresoara;
Bucura-te, biruinta si ajutor in lupta cu ispitele;
Bucura-te, podoaba si model al fecioriei;
Bucura-te, scut si sabia ce curma nedreptatea;
Bucura-te, solia demnitatii si a adevarului;
Bucura-te, strajer neadormit al Bisericii Ortodoxe;
Bucura-te, calauza credinciosilor catre Hristos;
Bucura-te, mijlocitor pentru mantuirea noastra;
Bucura-te, Sfinte Grigorie, Ierarhe Preaintelepte!

Condacul al 13-lea

O, intru tot laudate si preacinstite parinte Grigorie, podoaba arhierilor si coroana preasfintita a Tarii Romanesti, cel ce prin belsugul intelepciunii si al cunoasterii ne-ai luminat pe toti cu scrierile Sfantilor Parinti pe care le-ai talmacit in limba turmei tale, tinde si acum mana ta cea sfanta si ne binecuvinteaza pe toti: pe cei bolnavi ii tamaduieste, pe cei indurerati ii mangaie, pe cei batrani ii sprijineste, pe cei tineri intelepteste-i si tuturor fii mijlocitor inaintea lui Hristos Dumnezeu, ca impreuna sa cantam, in Imparatia cea neinserata: Aliluia!

(Acest condac se zice **de trei ori.**)

Apoi se zice din nou **Icosul** si **Condacul intai.**)

Text definitivat de Prea Sfintitul Ioachim Bacauanul, Arhiepiscop-Vicar al Episcopiei Romanului, pe baza unei variante puse la dispozitie de Cuv. Protos. Savatie Bastovoi si Cuv. Protos. Damaschin Stefan, diortosit de Comisia sinodala pentru canonizarea Sfantilor Romani, la 17 octombrie 2005, avizat de Sinodul Mitropolitan al Mitropoliei Munteniei si Dobrogei la 19 octombrie 2005 si aprobat de Sfantul Sinod al Bisericii Ortodoxe Romane prin hotararea nr. 4318 din 20-21 octombrie 2005.